

Programa anual d'execució
Parc natural de s'Albufera
des Grau

2011

Presentació

Que és un Programa anual d'execució?

És el document on queden definits, a un any vista, els programes i projectes a desenvolupar al Parc. Va acompanyat d'un pressupost per a cada actuació.

Es denominen programes aquelles activitats de gestió continuada que tenen un cost anual, generalment no massa variable d'any en any. Dins l'apartat de projectes s'inclouen aquelles accions puntuals, amb un objectiu identificat i concret, que s'assoleixen en un termini de temps determinat i generalment curt (un o pocs anys), en contraposició als programes, que tenen objectius a molt llarg termini o de durada indeterminada.

La majoria d'accions detallades a aquest Programa Anual poden ser executades directament pel personal del Parc o contractar-se externament, en aquest darrer cas sempre comptant amb el suport del personal del Parc per a la seva realització i/o supervisió. D'altres actuacions requereixen, per contra, de la implicació de personal de la conselleria de Medi Ambient (o d'organismes o institucions que d'ella en depenen) no adscrit al Parc.

Sumari

Equip de gestió

Programes i projectes

1. Àrea de gestió per a la conservació
2. Àrea de desenvolupament socio-econòmic
3. Àrea d'ús públic
4. Àrea d'investigació i seguiment
5. Àrea de participació
6. Àrea de manteniment
7. Àrea de vigilància
8. Àrea d'administració
9. Àrea de planificació
10. Àrea d'avaluació
11. Pressupost

Equip de gestió

Director

Martí Escudero Portella

Facultatiu tècnic

Ricard Borràs Tejedor

Educadors ambientals

Julia Álvarez Escolano

Begoña Rodríguez i Barberán

Informadors

Luís Leandro García

Carmina Junquito Herrero

Naturalista

Fernando Mozos Schmitt

Brigada de manteniment

Gabriel Mascaro

Capatàs

Naima Montes Moreda

Treballador de biodiversitat especialista de primera

Maria Angeles Mas
Corrales

Treballador de biodiversitat especialista

David Nieto Fernandez

Treballador de biodiversitat especialista

Josep Hidalgo Allès

Treballador de biodiversitat

1. Àrea de gestió per a la conservació

1.1 FLORA

1.1.1 PROGRAMA DE LLUITA CONTRA PLAGUES FORESTALS

El Parc Natural de s'Albufera des Grau compta amb masses forestals afectades per la processionària del pi (*Thaumetopea Pityocampa*). Aquest fet és especialment important en aquelles zones amb un ús públic intens. Per tal de reduir la càrrega de processionària del pi en aquests enclavaments, es proposa un seguit d'actuacions d'eliminació mecànica de bosses i d'afavoriment de la presència d'ocells insectívors i rates pinyades que complementaran les campanyes de lluita biològica contra aquest defoliador. Finalment també es portarà a terme, una labor de seguiment *Tomicus destruens* (Recursos propis).

1.1.2 PROGRAMA DE LLUITA CONTRA PLANTES INVASORES

L'existència de zones enjardinades dins dels límits del Parc Natural, especialment en les cases de l'antiga urbanització de Shangril·là constitueix molt sovint un focus de dispersió de plantes al·lòctones invasores. Al llarg de 2010 es va treballar en el control d'aquestes plantes a la zona de Shangril·là i es va estudiar la situació i les possibilitats d'actuació en altres zones de l'ENP de difícil accés. Durant l'any 2011, es continuarà, en la identificació i localització d'aquestes plantes. Igualment es farà una inspecció de control sobre jardineria privada i en zones públiques amb espècies invasores especialment enfocada als habitants de l'antiga urbanització.

Així mateix es continuarà el control i revisió de tot el litoral per l'eliminació de *Carpobrotus sp.* L'actuació a la zona Favàritx actualment es troba aturada per decisió del propietari. Les actuacions previstes pel 2011 es troben a l'espera de la declaració de plaga per part de la Conselleria de Medi Ambient (Recursos propis).

1.1.3 PROGRAMA DE SEGUIMENT D'ESPÈCIES VEGETALS D'INTERÈS

Al llarg del 2011 es continuarà el seguiment de les poblacions vegetals d'interès: Amb el seguiment poblacional d'algunes espècies de plantes en concret que, bé per la seva escassetat, bé per la seva importància corològica interessa un seguiment exhaustiu (Recursos propis). Les actuacions previstes son;

- Seguiment de les poblacions de *Lavatera pallescens*, *Apium bermejoi* i *Erodium reichardii*

- Recerca de nous individus de *Daphne rodriguezii* i *Anthyllix hystrix* i cartografia de les seves poblacions.
- Instal·lació de parcel·les de seguiment de *Feméniasia baleàrica* i cartografia de tota la població present al parc.

Atesa la dificultat d'utilització dels programes que es fan servir per elaborar cartografia, el parc té previst que un expert en cartografia i sistemes d'informació geografia imparteixi un curs específic i adaptat a les necessitats del parc, per tal que els treballadors aprenguin les tècniques més novedoses a l'hora de cartografiar els diferents elements que puguin ésser d'interès. Es preveu realitzar aquest curs a principis de 2011 (Recursos propis i empresa externa).

1.1.4 AVALUACIÓ DE L'ESTAT DE CONSERVACIÓ DE LA PRADERIA DE CYMODOCEA NODOSA DE LA BADIA DES GRAU.

A la badia d'Es Grau, al llarg de molts anys s'han anat instal·lant amarraments sense cap control ni ordre, la qual cosa ha tingut repercussions sobre la flora i la fauna del fons marí. Un dels ecosistemes que s'ha vist més afectat per aquests amarraments és el de la fanerògama marina *Cymodocea nodosa*. Diversos estudis constaten aquesta afectació, coincidint tots ells en que es tracta d'un ecosistema degradat i que ocupa una superfície potencialment menor a la que hauria d'ocupar (Pérez et al., 1997; Ballesteros et al., 2003; Pons, 2007). A la Mediterrània les fanerògames marines més importants són *Posidonia oceanica* i *Cymodocea nodosa*, sent la primera la més abundant y la que presenta major extensió (Pérez et al., 1997).

Actualment, s'està executant el projecte d'ordenació, limitació i millora dels amarraments de la badia d'Es Grau, i que és previst finalitzi abans de l'estiu de 2011. Com a resultat s'esperen millores en l'estat ecològic de la praderia de *Cymodocea nodosa* que es troba a en aquesta badia, amb la qual cosa se'ns presenta una molt bona oportunitat de fer un estudi científic de seguiment de l'evolució d'aquesta població. El 22 d'octubre de 2010 es van instal·lar, amb ajut dels tècnics de l'Observatori Socioambiental de Menorca (OBSAM), tres quadres fixes de 0,16 m² a la zona de cala En Vidrier, amb la finalitat d'iniciar un seguiment exhaustiu d'aquesta fanerogama marina a la badia d'Es Grau. Cada quadre es va subdividir en quatre subquadres de 0,04m² i és van realitzar diversos recomptes del nombre de feixos de cadascun. Durant el 2011 es preveu realitzar a final d'estiu un nou recompte del nombre de feixos de cada quadre. Aquests recomptes, es preveu tinguin una continuïtat en els anys propers, per tal d'establir la tendència real De l'evolució de l'estat de la praderia de *Cymodocea nodosa* de la badia d'Es Grau i sobre tot comprovar l'impacte que pot tenir el nou sistema de fondeig(Recursos propis).

1.2 FAUNA

1.2.1 PROGRAMA DE CONTROL D'ESPÈCIES EXÒTIQUES

Continuar controlant durant l'any 2011 les espècies invasores (cranc americà, tortuga de Florida, annàtides domèstiques i altres), (Recursos propis).

1.2.2 PROGRAMA DE GESTIÓ AGRÀRIA

Es segarà els cereals sembrats durant el 2010 (150kg de blat) i la sembra de nous cereals (civada) a una parcel·la de uns 10.000 metres quadrats, per afavorir a les aus esteparies. (Recursos propis i empresa externa)

1.2.3 PROGRAMA DE RECUPERACIÓ D'ESPÈCIES AMENAÇADES

Prosseguir el 2011 amb la col·laboració en l'execució dels plans i mesures de recuperació d'aquelles espècies animals que es troben en perill i que es consideri prioritària la seva conservació. Milà reial (*Milvus milvus*), miloca (*Neophron pernopterus*), falcó peregrí (*Falco peregrinus*), àguila peixatera (*Pandion halietus*), corb (*Corvus corax*), rates pinyades, etc. (Recursos propis i empreses externes).

1.2.4 SEGUIMENT DE LES POBLACIONS D'AUS RAPINYAIRES, NIDIFICANTS AL PARC.

Una de les novetats, en les tasques de seguiment que es duran a terme durant el 2011, és el seguiment de les poblacions de rapinyaires nidificants al parc. Gràcies a l'execució durant el 2009 d'un estudi encarregat a una empresa externa, es van poder identificar i localitzar els nius de totes les espècies rapinyaires que nien al parc. Ara a partir del 2011 i seguint les directrius dels autors d'aquests treball, l'equip tècnic i naturalístic del parc, realitzarà un seguiment de tots els nius detectats durant el treball del 2009. Amb aquest seguiment es pretén determinar el nombre de polls volanders que cada parella treu endavant (èxit reproductor), el nombre de parelles nidificants, el nombre de parelles territorials, la taxa de vol i la productivitat. Les espècies de rapinyaires que nidifiquen al parc i a les quals es farà el seguiment són, el falco (*Falco peregrinus*), el soter (*Hieraetus pennatus*), el milà reial (*Milvus milvus*) i xòric (*Falco tinnunculus*), (Recursos propis amb assessorament extern).

1.2.5 PROGRAMA DE SEGUIMENT DE ROPALÒCERS.

Al parc natural de s'Albufera des Grau hi ha dos transectes de seguiment periòdic de papallones diürnes des de l'any 2003 que s'emmarquen en el *Butterfly Monitoring Scheme* (BMS), un programa de seguiment d'escala internacional. Es preveu el seguiment periòdic durant l'any 2011 de ropalòcers en els dos transectes (Recursos propis).

1.2.6 PROGRAMA DE REFORÇAMENT DE LES POBLACIONS D'OLIVES I PRIMAVERES MITJANÇANT LA INSTAL·LACIÓ DE CAIXES NIU

És realitzarà una inspecció en el mes de març de totes les caixes nius instal·lades al parc tant les destinades a olives (*Tyto alba*), com les destinades a primaverares (*Parus major*). En aquesta inspecció, és netejaran totes les caixes niu i s'eliminaran les rates (*Rattus rattus*) i les restes dels seus nius, es repararan les caixes en mal estat i s'assegurarà que estiguin ben subjectades. D'altre banda durant l'època de reproducció, es triaran algunes caixes a l'atzar per contar el nombre d'ous i finalment una volta els polls siguin prou grans, es procedirà al seu anellament (Recursos propis).

1.2.7 AVALUACIÓ DE L'ESTAT DE LES POBLACIONS DE TORTUGUES AQUÀTIQUES AL PARC NATURAL DE S'ALBUFERA DES GRAU

Es faran censos mitjançant sessions de trampeig entre els mesos d'abril i juliol a les diferents zones del Parc. El trampeig es farà amb nanses que es calaran amb una part fora de l'aigua, aplicant la metodologia habitual per al seguiment de les poblacions de tortugues aquàtiques. Les nanses es calaran en les diferents zones humides del Parc, de manera que s'obtindrà quines zones humides són més emprades per les tortugues i si hi ha moviments de les tortugues entre zones properes. Cada sessió de trampeig en una mateixa zona durarà fins a tres dies. De manera complementària, es realitzaran prospeccions visuals a fi d'identificar les zones amb presència de tortugues aquàtiques, on el trampeig no sigui possible o adient.

Totes les tortugues capturades es marcaran per individualitzar-les i identificar-les a llarg termini. Les marques es faran mitjançant el sistema d'osques a les plaques marginals. El seguiment es farà amb l'autorització del Servei de Protecció d'Espècies (Direcció General de Biodiversitat, Conselleria de Medi Ambient, del Govern de les Illes Balears). Així mateix, de cada exemplar es determinarà el sexe i es prendran diverses mesures biomètriques. Un cop preses totes les dades necessàries, totes les tortugues seran alliberades al mateix punt de captura. Amb el nombre de tortugues capturades s'estimarà la mida de la població per a cada zona humida. Per tal d'assegurar uns millors resultats d'aquest projecte s'encarregarà un assessorament tècnic a un expert en quelònids. Aquest expert mostrarà a l'equip tècnic i naturalístic del parc les tècniques més adients a l'hora de censar, capturar i marcar les tortugues d'aigua, així com a l'hora d'analitzar i interpretar les dades obtingudes. (Recursos propis i empresa externa).

1.2.8 CENS DE NACRES (*PINNA NOBILIS*), A LA ZONA DE CALA EN VIDRIER, A LA BADIA DES GRAU

Durant l'estiu del 2011, és preveu realitzar una o dues immersions en aquesta zona per tal de censar la població de nacres existent. Aquests censos es

realitzaran amb equip de busseig autònom i comptaran amb l'ajut dels tècnics de l'Observatori Socioambiental de Menorca (OBSAM). La metodologia que es seguirà, és l'establiment de transectes de 30 metres de llarg per 5 d'amplada. (Recursos propis amb assessorament extern).

1.3 MEDI FÍSIC

1.3.1 PROGRAMA DE GESTIÓ HÍDRICA

L'objectiu del programa és el manteniment durant l'any 2011 del nivell de flux i la qualitat de l'aigua necessàries per garantir la conservació de les espècies i del processos ecològics.

Vigilar tota la conca hidrogràfica, posar en coneixement de les autoritats competents sospites d'abocament als torrents de Na Bona i Es Puntarró, de matèries orgàniques o químiques que puguin contaminar les aigües de s'Albufera.

Moviment de comportes amb els objectius especificats i especialment pel control del nivell d'aigua a s'Albufera i els nivells de salinitat d'acord amb les estimacions dels tècnics del parc i la Fundació Bosch i Gimpera. (Recursos propis i empresa externa).

1.3.2 PROJECTE DE NETEJA DE PLATGES I CAMINS

L' objecte del contracte consistirà en la prestació del servei de neteja del litoral i camins del Parc Natural de s'Albufera des Grau, el qual es dura a terme amb persones amb risc d'exclusió social, dins el marc del conveni signat entre la Conselleria de Medi Ambient amb l'entitat La Caixa .

En el marc del conveni firmat entre l'Obra Social La Caixa i l'Espai de Natura, es formalitzarà la contractació de quatre persones amb risc d'exclusió social amb la categoria d'ajudant de jardineria, i una persona sense discapacitat, amb la categoria de monitor jardiner, com responsable de la brigada; per prestar el servei de neteja, manteniment i condicionament de platges i litoral dels espais naturals del Parc de l'Albufera i el mateix nombre de persones i condició per l'adequació dels camins dels itineraris del parc.

El projecte i per tant, l'activitat laboral s'iniciarà dins el mes de setembre i acabarà el mes de desembre del 2011; a jornada completa amb l'horari establert de dilluns a divendres, de 7.30 a 15.00 hores del matí. (Recursos propis i Obra Social La Caixa).

1.3.3 PROJECTE DE REHABILITACIÓ DEL CONJUNT ETNOLÒGIC DE CASETES DE PESCADORS AL PARC NATURAL DE S'ALBUFERA DES GRAU.

Atenent la convocatòria pública de subvencions per al finançament d'inversions als espais de rellevància ambiental a les Illes Balears per el any 2010, l'Ajuntament de Maó, presenta un projecte de rehabilitació del conjunt etnològic de casetes de pescadors, al polígon 19 parcel·la 104. Es tracta d'un conjunt de magatzems i embarcadors, presumptament construïts al segle XVIII, amb marès i pedra i de diferents mides, situades algunes sobre els marges antigament creats pel control hídric de la llacuna . En aquest punt és on es situen les comportes emprades pels tècnics del Parc per regular els cabals d'aigua. El conjunt es troba en un estat de conservació molt deficient, amb bigues i teulades enfonsades, abundants trencs i despreniments, que conjuntament amb la proximitat al aigua i l'absència d'uns fonaments segurs, provoquen una accelerada degradació. A més de l'impacte paisatgístic que implica la vista de les edificacions en avançat estat de degradació i la pèrdua d'un valor etnològic, cal mantenir el seu ús tradicional i valor paisatgístic i evitar el risc per a les persones. El pressupost a càrrec de l'Ajuntament per una primera fase és de 46.210,00 €. La subvenció sol·licitada a la Conselleria de Medi Ambient és de 18.000€. Esta prevista la seva execució durant el 2011.

2. Àrea de desenvolupament socioeconòmic

2.1. PROGRAMA DE SUBVENCIONS PER INVERSIONS AL PARC.

L'esmentada convocatòria, que ha de regir l'atorgament de les subvencions, té el caràcter d'acte administratiu, i ha de tenir el contingut mínim que assenyala l'article 15 del text refós de la Llei de subvencions aprovat per Decret legislatiu 2/2005, de 28 de desembre (BOIB núm. 196, de 31 de desembre de 2005).

A la present convocatòria s'ha tingut en compte l'experiència acumulada i la problemàtica plantejada en relació a la convocatòria pública de 2007, aprovada per resolució de la directora de l'empresa Espais de Natura Balear de 16 de maig de 2007, intentant resoldre els problemes concrets plantejats a la convocatòria de 2007 i millorar els aspectes que siguin necessaris.

En virtut del que disposa l'article 9 de l'Ordre del conseller de Medi Ambient de 23 de juny de 2005, modificada per l'ordre de 29 de setembre de 2009, previ informe de la Direcció General competent en matèria de pressuposts, el Consell Directiu en sessió de data 29 d'octubre de 2009 adopta el següent

Gestió de les 67 sol·licituds cursades a partir de la convocatòria 2009 -2010 de l'ordre de subvencions per a activitats en finques incloses en espais de rellevància ambiental i que es detallen a continuació;

Activitat d'electricitat : 3

Activitat de manteniment agrícola : 16

Activitat de compra de maquinària : 10

Activitat de manteniment ramader: 13

Activitat de rehabilitació de exteriors: 11

Activitat de rehabilitació de camins: 2

Activitat de rehabilitació de paret seca: 7

Activitats silvícoles : 2

Activitat d'aigües: 3

Altres : 4(no admesos)

Manteniment Agrícola		Manteniment Ramader		Màquines		Obres		Aigua	
nº exp	euros	nº exp	euros	nº exp	euros	nº exp	euros	nº exp	euros
ENS1121/09	60928,00	ENS1148/09	32000,00	ENS0966/09	39909,00	ENS1144/09	9642,70	ENS1140/09	41840,00
ENS1187/09	36000,00	ENS0967/09	201600,00	ENS1212/09	23191,18	ENS1143/09	14522,69	ENS1131/09	6977,47
ENS0968/09	113152,00	ENS1134/09	2951,37	ENS1130/09	10372,72	ENS0594/09	57543,36	ENS1136/09	40000,00
ENS0974/09	48960,00	ENS1120/09	488000,00	ENS1186/09	37366,00	ENS1141/09	52093,00		
ENS0970/09	56576,00	ENS0683/09	198400,00	ENS1137/09	40000,00	ENS0961/09	15300,00		
ENS0962/09	46480,00	ENS0971/09	83520,00	ENS0974/09	48500,00	ENS1138/09	50000,00		
ENS0681/09	93568,00	ENS0585/09	41752,00	ENS1149/09	20130,00	ENS1136/09	40000,00		
ENS0960/09	41056,97	ENS1188/09	110400,00	ENS0682/09	71706,30	ENS1135/09	25725,25		
ENS0585/09	40800,00	ENS1189/09	44800,00	ENS0280/09	9277,00	ENS1114/09	64068,00		
ENS1190/09	19200,00	ENS0964/09	67360,00	ENS1146/09	28000,00	ENS1126/09	46210,00		
ENS1133/09	35360,00	ENS1127/09	67200,00			ENS1124/09	55863,86		
ENS0972/09	48960,00	ENS1214/09	18000,00			ENS0969/09	22360,42		
ENS0963/09	37459,84	ENS1147/09	60000,00			ENS0965/09	11875,92		
ENS0265/09	31726,08								
ENS1128/09	46784,00								
ENS1145/09	58752,00								
TOTAL:	815.762,89	TOTAL:	1.415.983,37	TOTAL:	328.452,20	TOTAL:	465.205,20	TOTAL:	88.817,47

Taula 1. Desglossament del tipus de sol·licituds presentades i imports de cadascuna. Font i elaboració; PN s'Albufera des Grau

Electricitat		Pared Seca		Aprofitament forestal		Restitució Paisatgística		No admessos
n° exp	euros	n° exp	euros	n° exp	euros	n° exp	euros	n° exp
ENS1123/09	88792,35	ENS1132/09	4500,00	ENS1132/09	8026,95	ENS1125/09	21900,17	ENS1120/09 - ENS1124/09
ENS0162/09	25658,82	ENS1213/09	36032,00	ENS1151/09	6618,95			ENS1139/09
ENS0583/09	49037,57	ENS1142/09	18000,00					ENS0593/09
		ENS0973/09	54500,00					
		ENS1122/09	4030,00					
		ENS1129/09	3300,00					
		ENS1150/09	18000,00					
TOTAL	163488,74	TOTAL	138362,00	TOTAL	14645,90	TOTAL	21900,17	

SUMA TOTAL:	3.452.617,94
--------------------	---------------------

Taula 1. Desglossament del tipus de sol·licituds presentades i imports de cadascuna. *Font i elaboració; PN s'Albufera des Grau*

Les actuacions que es duran a terme el 2011 son;

- Informar i assessorar als propietaris respecte a la comunicació total de l'activitat. (Annex VI,VII,VIII,IX)
- Inspeccions finals

3. Àrea d'ús públic

3.1 PROJECTE DE SENYALITZACIÓ

Dins el marc de la regulació de l'ús públic dels espais naturals protegits, Espais de Natura Balear ha duit a terme el projecte de la senyalització del parc natural de s'Albufera des Grau. La instal·lació d'aquest senyals contribuirà a garantir-ne la seva conservació, i permetre el gaudi del visitant en condicions de seguretat. En el transcurs del 2011, es farà un seguiment i manteniment de totes les senyals del Parc Natural (Recursos propis).

3.2 PROJECTE DE MILLORA DE L'ACCÉS A L'INICI DE L'ITINERARI BLAU DES DEL NUCLI DES GRAU

El Consell Insular de Menorca, en el marc de les millores realitzades a la carretera de Maó a Es Grau, pretén millorar l'accés a l'itinerari blau des del poble d'Es Grau. Així és pretén construir una vorera al costat de la carretera separada de la mateixa per una barana de fusta, el que millorarà l'accessibilitat i seguretat de les persones que volen utilitzar aquest itinerari (CIME).

3.3 PROJECTE D'INSTAL·LACIÓ DE BARANES - PANTALLES.

Durant el 2011 s'instal·laran unes baranes en diferents punts dels itineraris verd i vermell. Aquestes baranes tindran una estructura d'ullastre i aniran cobertes amb bruc. La utilitat d'aquestes baranes serà doble, per un costat donaran seguretat als usuaris dels itineraris i per altre banda evitaran la identificació per part de la fauna de les siluetes humanes (Recursos propis).

3.4 PROJECTE DE RECONSTRUCCIÓ D'UN POU AL ITINERARI DE SA GOLA

Reconstrucció d'un pou caigut, arranjar es seu abeurador i posar-li una barrera d'ullastre. Aquest pou esta situat a un voral del camí del pinar d'Es Grau (Recursos propis i empresa externa).

3.5 PROJECTE DE NETEJA D'UN CAMÍ D'ACCÉS A UN CORRAL

Neteja d'un antic camí que de la finca Santa Madrona duia a un hort que actualment es un corral. Arranjar ses parets laterals aixecant els enderrocats (Recursos propis)

3.6 PROJECTE BANC DE PEDRA

Follar amb pedra de llosella, una superfície d'uns 18 metres quadrats, d'un banc fet amb pedra calcària a la zona de Llimpa . (Recursos propis i empresa externa)

3.7 PROGRAMA D'EDUCACIÓ I INTERPRETACIÓ AMBIENTAL

Es proposa continuar amb les activitats d'educació ambiental dividides en tres grans blocs:

3.7.1 CENTRE EDUCATIUS

Continuar i fins i tot incrementar les activitats destinades al públic escolar amb l'objectiu de millorar la conscienciació i sensibilitat ambiental dels alumnes. A través del joc o activitats dinàmiques hauran de treballar aspectes relacionats amb el Parc abans, durant i després de la visita.

Cada una de les activitats està destinada a un (o dos) nivells educatiu.

Qui viu a s'Albufera?	4 anys
Els Exploradors de la natura	2n de primària
La mar	3r i 4t de primària
Taller Aromes	4t i 5è de primària
*Tramuntana: el Cap i el Far de Favàritx	5è de primària
S'Albufera	6è de primària
Les aus	3r i 4t d'ESO
Visita general	Grups especials (NEE, de fora de l'illa)

*nova activitat pel curs 2010-2011

3.7.2 PÚBLIC GENERAL

Les activitats destinades al públic en general tenen dos públics ben diferenciats, població local i població nacional estiuant a Menorca, tot i que en algunes activitats es mesclen.

Població local: Visita guiada – hivern - dissabtes

Sortida en caiac – estiu - dissabtes

Agenda d'activitats - dissabtes

Gimcana des Grau – estiu - dissabte

Població fora de l'illa: Visita guiada- estiu (juliol, agost i setembre)

Dimarts 18h S'Albufera

Dimecres 10h S'Albufera

Dijous 18h S'Albufera

Divendres 9.30h Favàritx

Sortida en caiac – estiu - dissabtes

Aquest any 2011 en les Agendes d'Activitats hi haurà activitats temàtiques associades a diades concretes , activitats d'artesanía, xerrades, tallers, excursions... Totes aquestes activitats estan dins vàries Agendes d'Activitats: una part de la de tardor-hivern 2010-2011, la de primavera-estiu 2011 i una part de la de tardor-hivern 2011-2012.

Per tal de garantir un cert grau d'assistència a les activitats programades serà necessària la divulgació dels continguts de les Agendes, juntament amb el cartell editat per Espais de Natura Balear, també es farà divulgació via mail i els mitjans de comunicació.

3.7.3 AGENDA D'ACTIVITATS PRIMAVERA / ESTIU 2011

Taller de plantes medicinals. Virtuts i aplicacions:

Després d'un petit itinerari per conèixer les propietats terapèutiques i els usos d'algunes plantes que trobarem al Parc natural, els participants al taller elaboraran un remei natural.

Observació de estrelles :

Xerrada introductòria sobre astronomia i observació del cel nocturn amb telescopi.

Teatre Infantil:

Mati de teatre al Parc natural destinat als mes petits.

Descobrint el fons marí:

Una xerrada sobre els organismes marins, prepararà els participants per la visita de *snorkel* que tindrà lloc en una zona costanera del parc.

Visita guiada amb caiac per la zona marítima dels illots d'Addaia:

Sortida en caiac per anar a conèixer els valors naturals de la zona.

3.8 PROGRAMA D'ATENCIÓ ALS VISITANTS

El parc natural de s' Albufera des Grau compta amb un equipament de recepció de visitants, el Centre d'Interpretació Rodríguez-Femenias, on es pot trobar material explicatiu sobre el parc, fer ús de la sala d' audiovisuals, recórrer l'exposició o rebre informació sobre els itineraris existents. Igualment es mirarà de posar a l'abast del públic visitant la possibilitat d'adquirir objectes relacionats amb el Parc (samarretes, pòsters, etc.). (Recursos propis)

Les actuacions previstes en aquest programa son:

- Programa de recepció amb l'assistència de dos informadors.
- Remodelació i manteniment de l'exposició.
- Projecte d'audiovisual curt amb subtítols en diferents idiomes.
- Préstec de prismàtics.
- Exposició de fustes del parc (ullastre, alzina, sibina ,mata, aladern etc.).
- Manteniment d'un punt de consulta dels fons bibliogràfics al Centre de Recepció.
- Manteniment i millora de l'exposició permanent, que mostra els valors naturals del parc natural.

3. 9 PROGRAMA DE REEDICIÓ DE MATERIAL DIVULGATIU

Durant aquest any és previst reeditar tant el tríptic general del parc com les carpetes que contenen informació específica de cada itinerari.

3.10 PROJECTE EXPOSICIONS TEMPORALS A LA RECEPCIÓ

Contactar amb possibles expositors. Donar difusió a les exposicions.

4. Àrea d'investigació i seguiment

4.1 PROGRAMA DE SEGUIMENT DE L'AVIFAUNA

El programa de seguiment ornitològic 2011 del Parc Natural es concreta enguany en cinc eixos fonamentals;

4.1.1 RECOMPTES PERIÒDICS DE LES AUS AQUÀTIQUES

Durant el 2011, és continuarà amb el seguiment exhaustiu de les aus aquàtiques, a les tres principals zones humides del parc, s'Albufera, les salines d'Addaia, i la bassa de Morella. A les dues primeres és realitzarà un cens setmanal, mentre que a la tercera es realitzarà un cens mensual (Recursos propis).

4.1.2 CAMPANYES D'ANELLAMENT DE PASERIFORMES

Aquestes campanyes es concreten amb el seguiment de la migració de tardor, de la migració prenupcial dels ocells transaharians a l'illa d'en Colom, de les poblacions d'ocells terrestres nidificants i d'ocells terrestres hivernants. Les campanyes d'anellament serveixen per avaluar el paper que juga el Parc Natural dins les rutes de migració dels ocells i per obtenir dades sobre la cria de determinades espècies. Pel que fa a la migració prenupcial el parc natural de s'Albufera des Grau està inclosa en la xarxa d'estacions *Piccole isole* que inclou estacions al llarg de tota la Mediterrània Occidental. Des de la direcció del PN de S'Albufera des Grau estem molt interessats en continuar amb el seguiment ornitològic 2011, que es ve realitzant al parc des de ja fa uns anys. Tant la direcció com els tècnics del parc valoram molt positivament aquest seguiment tant pel seu contingut com per la seva utilitat com a eina de feina pel personal. Amb aquest seguiment dels passeriformes rebem una informació molt detallada de les diferents comunitats d'ocells que fan us del parc al llarg de l'any (migrants, hivernants i sedentaris) així com detalls de la seva població, de la productivitat de les poblacions nidificants i de les tendències poblacionals a llarg Termini (Empresa externa).

4.1.3 AVALUACIÓ DE L'ESTAT DE CONSERVACIÓ DE LES AUS ESTEPÀRIES AL PARC

Aprofitant que durant el 2010 es va recuperar una zona agrícola, que estava abandonada, i que en aquesta zona agrícola s'ha realitzat una gestió dirigida a afavorir la presència d'aus estepàries, enguany s'ha encarregat un estudi per tal d'avaluar l'estat de conservació d'aquestes aus a tot el parc natural. Aquest estudi pretén també avaluar com han evolucionat les cobertes vegetals en els darrers anys, per tal de quantificar la pèrdua d'hàbitat que aquest tipus d'aus

han patit. Establir quin és el nombre d'espècies i l'abundància d'estepàries que hi havia anys enrera i estimar la seva evolució en el futur, si no es prenen mesures de gestió (Empresa externa).

4.1.4 ESTUDI PER AVALUAR L'INCIDÈNCIA SOBRE L'AVIFAUNA DEL TRAM DE CAMÍ DE CAVALLS QUE PASSA PER LES SALINES D'ADDAIA.

Des de la direcció del parc es proposa avaluar la incidència que el pas del Camí de Cavalls provoca sobre les espècies d'aus presents a la zona humida de les salines d'Addaia. Aquesta zona humida d'alt valor ecològic, en els darreres anys ha estat lloc de cria de diverses espècies; ànnera blanca (*Tadorna tadorna*), cames de jonc (*Himantopus himantopus*), passa rius (*Charadrius dubius* i *C. Alexandrinus*), fotges (*Fulica atra*) i collblaus (*Anas platyrhynchos*), entre d'altres. Aquest fet, juntament en que la utilització del Camí de Cavalls per part de turistes i residents es troba en clar increment, fan que la continuïtat d'aquestes colònies de cria estigui en perill. És per açò que es proposa la realització d'un estudi exhaustiu sobre la incidència real que l'ús d'aquest camí pot tenir sobre la cria d'aquestes espècies. Per dur a terme aquesta tasca, el contractista proposat realitzarà mostrejos en que determinarà el nombre de persones que utilitzen aquest tram de camí i com l'utilitzen (a cavall, en bicicleta, caminant, amb grup, amb ca, etc.). D'altre banda i a la vegada es prendran dades sobre les aus presents a la zona i les espècies que hi crien. Així mateix es recopilaran dades d'anys anteriors i es determinarà l'existència de patrons de comportament o distribució de les aus que puguin estar lligats a molèsties, talment com l'abandonament de nius en zones properes al camí, baixa productivitat de les colònies, etc. (Empresa externa).

4.2 PROGRAMA DE SEGUIMENT DE LA DINÀMICA ECOLÒGICA I LIMNOLÒGICA DE S' ALBUFERA DES GRAU I DE SEGUIMENT EN CONTINU DE VARIABLES CLAU A LA LLACUNA DE S'ALBUFERA DES GRAU I LA SEVA INTERPRETACIÓ.

El seguiment limnològic de s'Albufera i la seva conca es realitza mitjançant la mesura de paràmetres fisicoquímics i el mostreig biològic. Aquest programa s'ha dut a terme històricament i té un gran valor com a base de dades científica de la llacuna, i ha estat finançat per l'Ajuntament de Maó fins el 2008. Al llarg de l'any 2009 i 2010, el treball es finançat per l'Agència de la Reserva de la Biosfera i l'encarregat de desenvolupar-lo la Fundació Bosch i Gimpera. Des del parc confiam que l'Agència de la Reserva de Biosfera continuï finançant aquest programa durant el 2011 i que per tant la fundació Bosch i Gimpera pugui continuar realitzant aquest seguiment. El seguiment ecològic i limnològic de s'Albufera es basa en (1) l'obtenció de mostres d'aigua i el posterior anàlisi al laboratori de les principals variables indicadores de la qualitat hidrològica i

tròfica de l'ecosistema, (2) l'elaboració d'una cartografia precisa de la distribució i cobertura de les plantes submergides, i (3) l'anàlisi de dades de llum, oxigen i temperatura en continu obtingudes amb sensors instal·lats a la columna d'aigua, que ens informen de la influència dels principals esdeveniments climàtics i hidrològics sobre l'ecologia de la llacuna (Recursos propis i empresa externa).

4.3 ESTUDI D'HEDEYSARUM CORONARIUM AL P.N DE S'ALBUFERA DES GRAU

Aquest treball forma part de una tesi doctoral. L'objectiu general és estudiar l'efecte que la planta introduïda com farratgera *Hedysarum coronarium* (Anclover, Zulla) té sobre la polinització d'espècies natives al nord-est de l'illa de Menorca, per tant una gran part de l'àrea d'estudi es troba inclosa dins el parc natural de s'Albufera des Grau. Durant el 2011 la persona encarregada d'elaborar aquesta tesi doctoral es centrarà en la recollecció de mostres de polen i posterior anàlisi al laboratori. Des del parc seguirem col·laborant en la realització d'aquesta tesi durant l'any 2011.

4.4 PROJECTE AVALUACIÓ DE LES POBLACIONS DE PEIXOS VULNERABLES A LA PESCA A L'ÀREA MARINA DEL PARC NATURAL DE S'ALBUFERA DES GRAU

Es proposa avaluar l'estat de conservació de les espècies de peixos sotmeses a pressió pesquera als fons rocosos de l'àrea marina del Parc natural de s'Albufera des Grau, mitjançant la realització de censos visuals. Aquests censos es faran en transectes de 50 metres de llarg per 5 d'ample, repartits en 5 estacions de mostreig localitzades dins l'àrea marina del parc i 2 estacions localitzades fora d'aquesta. Els descriptors que s'empraran són, el número d'espècies, la densitat de cada espècie (núm. indiv./250m²) i les talles. D'altre banda també es descriurà l'estructura de l'hàbitat de cada estació de mostreig mitjançant els paràmetres; heterogeneïtat (recobriment de cada tipus de substrat), complexitat (fondària inicial, final i mitjana del transecte), relleu, número i mida dels blocs de roca i el pendís. Els objectius del projecte són; l'avaluació del grau de pressió pesquera sobre la comunitat de peixos associada als fons de roca, la identificació de zones sensibles o problemàtiques en relació a la pressió pesquera, iniciar una sèrie estadística d'inventaris d'ictiofauna que permeti observar tendències de futur i detectar la presència d'espècies de peixos invasores com per exemple *Siganus spp.* i *Fistularia sp.*

L'estat les poblacions de peixos de la franja costanera ha patit i està patint una constant explotació per part de l'activitat pesquera, tant recreativa com professional. Tan és així que en alguns casos aquesta explotació s'ha realitzat per damunt del seu màxim sostenible, com és el cas de la cranca (*Maja*

squinado). Aquest, és un fet comú a totes les costes de les illes balears, i l'àrea marina del parc natural de s'Albufera des Grau no n'és una excepció. És per açò, que des de la direcció d'aquest parc es creu necessari realitzar un seguiment de les espècies íctiques vulnerables a la pesca, per tal de detectar canvis en la dinàmica de les seves poblacions. Així doncs, la detecció d'aquests canvis i del seu abast, és de vital importància per establir mesures de gestió adients i per tal d'avaluar l'efectivitat de les que ja s'estan aplicant, amb l'objectiu final d'assolir una recuperació efectiva de les poblacions que estiguin en fase de regressió. D'altre banda la recent denegació de totes les autoritzacions per a realitzar pesca submarina a l'àrea marina del parc, juntament amb l'increment de la vigilància que es pretén dur a terme durant el 2011, tot just el parc disposi d'embarcació pròpia, són motius més que suficients per realitzar aquesta avaluació i seguiment de les poblacions de peixos vulnerables a la pesca. A més, anteriors estudis realitzats pel Consell Superior d'Investigacions Científiques (CSIC) de Blanes i per l'Observatori Socioambiental de Menorca (Obsam), asseguren que el grau de sobrepesca a que està sotmesa l'àrea marina del parc, és elevat. Des del parc creim que la denegació de les autoritzacions per a la pràctica de pesca submarina, juntament amb un significatiu increment de la vigilància marítima, per tal de reduir el furtivisme, donaran bons resultats pel que fa a la recuperació de les poblacions íctiques. Així doncs per tal d'avaluar l'eficàcia d'aquestes mesures i s'escau proposar-ne d'altres, és imprescindible realitzar una exhaustiva avaluació de quin és l'estat actual de les espècies de peixos vulnerables a la pesca al parc natural de s'Albufera des Grau. Finalment val a dir que la realització d'un projecte d'aquestes característiques, és una tasca complexa que requereix la realització d'immersions a profunditats superiors als 18 metres, que el personal del parc no pot realitzar, atès que no és tenen les titulacions necessàries per realitzar immersions a aquestes fondàries.

4.5 PROJECTE DE L'ESTUDI "ORIGEN, IMPACTE I ÚS DE LA MATÈRIA ORGÀNICA DISSOLTA A S'ALBUFERA DES GRAU".

Des de la direcció del Parc natural de s'Albufera des Grau entenem que un dels objectius fonamentals de gestió del Parc és mantenir el nivell de flux i la qualitat de l'aigua necessàries per garantir la conservació de les espècies i del processos ecològics presents a la llacuna. Per tal d'assolir aquest objectiu es fa imprescindible vigilar la qualitat dels aports d'aigua que provenen de tota la conca hidrogràfica, evitant l'entrada a la llacuna d'aigües contaminades bé per productes químics, bé per una carrega excessiva de matèria orgànica.

En estudis previs realitzats pel grup de recerca del doctor Joan Lluís Pretus de la fundació Bosch i Gimpera, s'ha pogut comprovar que la matèria orgànica dissolta a s'Albufera absorbeix gairebé la meitat de la radiació lumínica, limitant

la distribució i cobertura dels macròfits. Per altra banda, incita un consum d'oxigen molt elevat, i els darrers anys s'han mesurat amb freqüència perfils d'oxigen per sota de la saturació, amb fases hipòxiques bastant llargues.

Per tal d'evitar aquests aportos extres de matèria orgànica a la llacuna, és necessari identificar primer quin són els possibles focus, quina és la magnitud dels aportos i una vegada identificats i caracteritzats aquests punts aplicar i establir tot un conjunt de mesures correctores que en minimitzin l'impacte. Ara per ara es tenen sospites que els principals responsable d'aquests aportos extres de matèria orgànica són els purins, però cal demostrar-ho, així com també cal esbrinar qui és el pes que hi tenen altres factors, com els vessaments d'aigües negres, la matèria orgànica originada pels propis macròfits o per les restes de posidònia acumulades a sa Gola, les possibles escorrenties provinents de l'abocador de Milà, etc.

En aquest sentit l'estudi que des de la direcció del parc es vol contractar vol analitzar quantitativa i qualitativament, a través de diferents metodologies òptiques i cromatogràfiques, tots aquest factors, discriminant així l'origen de la matèria orgànica que arriba a s'Albufera des Grau, i estudiant la seva dinàmica estacional . A més en el marc d'aquest estudi també es pretén analitzar microbiològicament, l'activitat bacteriana suscitada per aquestes fonts de matèria orgànica, amb l' objectiu final de diagnosticar la rellevància i impacte d'aquest fenomen i derivar-ne les possibles mesures correctores. Finalment l'estudi inclouria un mapa amb tota la carrega ramadera de la conca hidrogràfica de s'Albufera.

Els resultats d'aquest estudis seran idò, de gran utilitat per a millorar la gestió de llacuna, especialment pel que fa a la qualitat de les seves aigües. Així doncs una volta identificades i caracteritzades les principals fonts de matèria orgànica, així com el seu impacte, des de la direcció del parc podrem dissenyar les mesures correctores adients per disminuir aquests aportos de matèria orgànica i en conseqüència millorar significativament la qualitat de l'aigua de la llacuna. Aquesta millora de la qualitat d'aigua es preveu tingui un efecte positiu sobre tots els processos ecològics es donen a la llacuna i en especial sobre les poblacions de macròfits.

4.6 INVENTARI DE REFUGIS PER QUIRÒPTERS AL PN S'ALBUFERA DES GRAU

El parc natural de s'Albufera des Grau, vol comptar amb un catàleg de refugis emprats per quiròpters, amb la finalitat de dur a terme les mesures de conservació necessàries en el cas que perillin aquests refugis per algun tipus d'incidència. Totes les espècies de quiròpters es troben incloses en el Catàleg Nacional d'Espècies Amenaçades (CNEA). Entre les espècies presents al parc, *Myotis capaccini*, i està catalogada com en perill d'extinció mentre que

Rinolophus ferrumequinum, es troba catalogada com a vulnerable. L'objectiu d'aquest projecte és doncs, elaborar un inventari d'aquests refugis, determinant la presència de quiròpters a les edificacions abandonades del parc, prospectar les cavitats susceptibles d'acollir quiròpters i instal·lar caixes – refugi als enfronts del centre d'interpretació del parc. Per realitzar aquest projecte s'emprarà una unitat registradora d'ultrasons i trapes i xarxes específiques per a la captura de rates – pinyades (Empresa externa).

5. Àrea de participació

5.1 JUNTA RECTORA I AUTORITAT DE GESTIÓ

La Junta Rectora del Parc , és reunirà, per a informar amb caràcter ordinari de la previsió anual d'execució i la memòria anual del Parc. D'altre banda l'Autoritat de Gestió també es reunirà per debatre i prendre decisions sobre els temes de major prioritat que afecten al parc natural.

5.2 AGENDA LOCAL XXI DEL MUNICIPI DE MAÓ

Es preveu que el director del parc assisteixi als diferents tallers de participació ciutadana de l'agenda local 21 que organitza l'ajuntament de Maó, de moment ja està prevista l'assistència a la convocatòria del mes de març de 2011.

5.3 PRESENTACIÓ DEL PROJECTE DEL PLA DE COMUNICACIÓ I DINAMITZACIÓ DEL TURISME ACTIU DE MENORCA I JORNADES DE TREBALL

El director del parc té previst assistir a la presentació d'aquest projecte així com a les diferents sessions de treball del mateix. La presentació del projecte tindrà lloc el dia 1 d'abril de 2011 i la primera jornada de treball el dia 13 d'abril del mateix any. En aquestes jornades es tractaran temes relacionats amb el turisme de natura, com per exemple la definició dels itineraris per a recórrer amb BTT, elaborat per la fundació Destí Menorca, la problemàtica de combinar l'accés de la població als espais naturals, amb la seva protecció i conservació, etc.

5.3 II JORNADES DE BOTÀNICA A MENORCA

Es preveu que el facultatiu tècnic del parc assisteixi a Les II Jornades de Botànica a Menorca, que tindran lloc al municipi des Mercadal dels dies 26 al 30 d'abril de 2011. Les jornades són organitzades conjuntament per l'Institut Menorquí d'Estudis, el Consell Insular de Menorca i la Universitat de les Illes Balears. En aquestes jornades es tractarà com a tema central la conservació de la flora a les illes de la Mediterrània.

Dins la conca mediterrània, considerada un punt calent de biodiversitat, els sistemes insulars destaquen pel seu interès biogeogràfic i constitueixen territoris on factors com l'aïllament geogràfic i les condicions ambientals particulars han afavorit els processos d'especiació i han afavorit la presència de nombrosos endemismes. En el cas de la Mediterrània les illes comparteixen moltes de les amenaces i dificultats relacionades amb la conservació de la flora. Des de la direcció del parc esteim convençuts que una de les millors maneres per ampliar el coneixement i millorar les iniciatives de conservació és l'intercanvi i l'aprenentatge de les experiències i resultats obtinguts en altres regions amb una situació semblant.

5.4 PARTICIPACIÓ CURS SIG APLICAT A LES TASQUES DIÀRIES DELS AGENTS DE MEDI AMBIENT

Es preveu que al manco el Facultatiu Tècnic del parc sigui acceptat per participar en aquest curs que s'impartirà els dies 17 i 18 de març de 2011. Es tracta d'un curs organitzat per l'Escola Balear d'Administració Pública de deu hores de durada.

5.5 PARTICIPACIÓ EN EL CICLE DE CONFERÈNCIES DE GEOLOGIA I GEOGRAFIA FÍSICA DE MENORCA

El facultatiu tècnic del parc assistirà a aquest cicle de conferències organitzades per l'Institut Menorquí d'Estudis (IME) i la Universitat de les Illes Balears (UIB). Les diferents conferències que s'impartiran entre els dies 14 i 18 d'abril de 2011 són;

- Dilluns 11: **Geologia de Menorca / Estructura dels Barrancs de Menorca**, Bernadí Gelabert, Departament de Ciències de la Terra Universitat de les Illes Balears.
- Dimarts 12: **Els indicadors socioambientals de Menorca**, David Carreras, Observatori Socioambiental de Menorca-Institut Menorquí d'Estudis.
- Dimecres 13: **La biodiversitat faunística de Menorca**, Guillem X. Pons, Departament de Ciències de la Terra Universitat de les Illes Balears.
- Dijous 14: **El paisatge vegetal de Menorca i la seva flora**, Pere Fraga Arguimbau, Institut Menorquí d'Estudis, Societat d'Història Natural de Balears.
- Divendres 15: **La gestió dels ecosistemes litorals de Menorca**, José Ángel Martín Prieto, Societat d'Història Natural de Balears i Miquel Mir, Departament de Ciències de la Terra Universitat de les Illes Balear.

6. Àrea de manteniment

6.1. PROGRAMA DE MANTENIMENT DELS SISTEMES DUNARS

Manteniment en bon estat i reposició de les estructures de delimitació dels sistemes dunars des Grau, Morella i Mongofra Nou (Recursos propis).

6.2. PROGRAMA DE MANTENIMENT DEL PRAT DE SANTA MADRONA I SA TANCA GRAN

Les principals actuacions que es preveu portar a terme en el marc d'aquest programa són;

- Arranjar enderrossalls
- Manteniment dels passos oberts per a la col·locació de xarxes d'anellament
- Arranjar el tancat de la mitgera
- Neteja del bé etnològic d'Es Poaret
- Restitució d'una part com a terreny agrícola
- Restitució d'abeuradors
- Restitució del camí de Santa Madrona
- Eixermar mitgeres
-

(Recursos propis)

6.3. PROGRAMA DE NETEJA I MANTENIMENT DE TORRENTS

Fer net trams des Puntarró, desbrossar la zona del pont a la vora des Pujol Ras i netejar el torrent de lloses de mares caigudes, preparant per una possible actuació mes important d'arranjament des pont. D'altre banda també es realitzaran durant l'estiu estassades de canyes (*Arundo Donax*), al torrent de Santa Catalina (Recursos propis).

6.4. PROGRAMA DE NETEJA I MANTENIMENT DE SA GOLA

Es tracta d'actuacions encaminades a tenir en bon estat Sa Gola i permetre la connectivitat amb la mar, entre les diferents actuacions que es duen a terme sistemàticament destaquen;

- Recollida de plàstics
- Retirada de barques
- Retirada de velomars
- Retirada de xarxes
- Obrir manualment la connexió si escau
- Eliminar restes de posidònia acumulats a sa gola

(Recursos propis)

6.5. PROGRAMA DE NETEJA I MANTENIMENT DELS APARCAMENTS

Mantenir en bon estat els aparcaments

(Recursos propis)

6.6. PROGRAMA DE NETEJA I MANTENIMENT DEL AGUaits

Les principals actuacions que es preveu portar a terme en el marc d'aquest programa són;

- Manteniment de la fusta
- Mantenir la visibilitat dels aguaites
- Impermeabilitzar el sostre dels aguaites si escau
-

(Recursos propis i Obra Social La Caixa)

6.7 PROGRAMA DE NETEJA I MANTENIMENT DE LA PASSAREL·LA DE FUSTA DE L'ITINERARI BLAU

Les principals actuacions que es preveu portar a terme en el marc d'aquest programa són;

- Repàs dels claus

- Canviar fustes malmeses
- Manteniment de la barana de corda

(Recursos propis)

6.8 PROGRAMA DE NETEJA I MANTENIMENT DEL MIRADOR DE S'ALBUFERA

Les principals actuacions que es preveu portar a terme en el marc d'aquest programa són;

- Arranjar escalons i barana
- Revisió dels escalons millorant els desnivells
- Neteja del mirador
- Eixermar la pujada
- Manteniment de la barana de fusta

(Recursos propis i Obra Social La Caixa)

6.9 PROGRAMA MANTENIMENT DEL CENTRE D'INTERPRETACIÓ

El parc natural de s' Albufera des Grau compta amb l'equipament d'un centre de recepció i interpretació dotat d'oficines, una sala d'exposicions, recepció de visitants, jardí etc. Tot açò implica unes necessitats de manteniment i neteja periòdiques. Espais de Natura Balear no disposa de mitjans propis per a dur a terme aquest manteniment. Una empresa privada cobrirà les necessitats de neteja del Centre d'Interpretació Rodríguez-Femenias per l'any 2011. La brigada del parc se encarregarà del manteniment de la pintura de les parets, de la fusta i del jardí. D'altre banda empreses externes s'encarreguen del manteniment elèctric, fontaneria i bomba de calor (Recursos propis i empresa externa).

6.10 PROGRAMA DE NETEJA DE PLATGES I CALES

De manera coordinada amb els equips de neteja de platges del CIME es faran actuacions de recolzament a la neteja de platges i cales , especialment pel que fa a l'eliminació de llenya i la neteja d'aquelles platges i cales amb accés més difícil (Recursos propis i Obra Social La Caixa).

6.11 PROGRAMA DE MANTENIMENT DE VEHICLES I MAQUINARIA

Revisió periòdica de material i maquinària necessària per a les feines de manteniment dins el parc. Revisió periòdica dels vehicles utilitzats per l'equip de treballadors del parc en les feines de manteniment, investigació i vigilància (Recursos propis i empresa externa).

6.12. PROGRAMA DE MANTENIMENT DE LES REPOBLACIONS FORESTALS

Les principals actuacions que es preveu portar a terme en el marc d'aquest programa són;

- Revisió dels individus sembrats
- Neteja d'herbes i abatzers
- Control de plagues

(Recursos propis)

6.13 PROGRAMA DE MANTENIMENT DE L'ULLESTRAR

Les principals actuacions que es preveu portar a terme en el petit ullastrar existent a la zona de Santa Madrona són;

- Podar
- Eixermar
- Retirar rebrots
- Triturar restes de poda
- Desbrossar
- Eliminar plantes alòctones

(Recursos propis)

6.14 PROGRAMA DE MANTENIMENT DELS ITINERARIS DEL PARC

Mantenir en bon estat els tres itineraris amb que compta el parc natural, especialment pel que fa a l'itinerari blau (emblancar cantonades, emblancar barana del pont, etc.) (Recursos propis i Obra Social La Caixa).

6.15 PROGRAMA DE MANTENIMENT DE LA PARET MESTRE

Mantenir en bon estat aquest dic de contenció de la llacuna.

6.16 .PROGRAMA DE MANTENIMENT DE LES COMPORTES

Manteniment de les tres comportes per gestionar bé els paràmetres de funcionalitat ecològica de s'Albufera (Recursos propis).

6.17 PROJECTE DE ELIMINACIÓ DE RESTES D'ASBEST AL PARC NATURAL DE S'ALBUFERA DES GRAU.

Eliminació de les restes d'asbest presents en diferents punts del parc i trasllat a un abocador controlat (Recursos propis i empresa externa).

6.18 PROJECTE DE RESTAURACIÓ I ADEQUACIÓ D'UN BOVER PER A ÚS DELS INVESTIGADORS .

Actualment els ornitòlegs que realitzen campanyes d'anellament a la zona des prat de s'Albufera, utilitzen un antic bover, que es trobà en molt mal estat de conservació, per a instal·lar material científic, realitzar les mesures dels ocells i refugiar-se en cas de necessitat. Des del parc natural, entenem que la reforma d'aquesta construcció per a finalitats científiques pot millorar les condicions dels científics que habitualment treballen en aquesta zona, així com atraure'n de nous. Aquesta reforma que es pretén dur a terme, respon tant a raons de comoditat i millora de les condicions de treball per als investigadors com també a raons d'estètica i recuperació d'elements etnològics del parc. Podem afirmar que no tenim cap edificació que pugui dedicar-se com a refugi per científics, en bon estat de conservació. Actualment tenim un apartament dins el centre de Recepció - Interpretació per allotjament de personal científic i el projecte d'estació biològica al Boueret complementaria, aquesta infraestructura amb un lloc adient pels treballs de camp. La parcel·la on es volen realitzar les actuacions, es troba catalogada com a àrea de conservació (art.19 del PORN), on s'han de fomentar les intervencions o els usos enfocats a la conservació que afavoreixin el manteniment o l'increment del nivell de maduresa dels ecosistemes de l'àrea, com també les activitats d'interpretació ambiental que es desenvolupin de manera congruent amb els objectius de protecció de l'espai natural. Sobretot, s'ha de limitar la transformació del terreny per la implantació de nous usos així com evitar els impactes produïts per l'aprofitament forestal (art. 21 del PORN) **(Aquest projecte finalment no es podrà realitzar per manca de pressupost).**

7. Àrea de vigilància

7.1 PROGRAMA DE VIGILÀNCIA:

Durant els mesos d'estiu del 2011, els vigilants controlaran totes les zones del parc però en especial les zones on hi ha més concentració de visitants (aparcaments, platges, itineraris, camí de cavalls, àrea marina ...)

De forma més concreta les diferents tasques incloses dins el programa de vigilància són;

- Vigilància i control d'àrees aparcament.
- Vigilància i control de les senyalitzacions del Parc.
- Vigilància i prevenció d'incendis.
- Vigilància d'abocaments i residus
- Vigilància d'acampada il·legal i estacionament de vehicles.
- Vigilància de la població de cabres
- Vigilància d'obres de construcció, obertura de vials.
- Vigilància de la qualitat de les aigües.
- Vigilància de torrents i canals.
- Vigilància de possibles zones d'escalada il·legal
- Vigilància de zones d'exclusió.
- Vigilància de l'àrea marina
-

(Recursos propis)

8. Àrea d'administració

8.1. GESTIÓ ADMINISTRATIVA GENERAL

Les principals gestions administratives que es duran a terme durant l'any 2011 seran;

- Redacció d'informes
- Preparació documentació contractes menors
- Preparació documentació autoritzacions de despesa
- Seguiment pressupostari
- Tramitació i seguiment de factures
- Seguiment i tramitació de la documentació relativa als recursos humans (Llicències, vacances, baixes laborals, incidències...)
- Redacció de la memòria anual
- Gestió i tramitació d'expedients de subvencions
- Compra material d'ofimàtica
- Recolzament a l'àrea d'educació ambiental en la gestió de les cites

(Recursos propis)

9. Àrea de planificació

9.1 APROVACIÓ DEL PRUG DURANT L'ANY 2011

Continua pendent l'aprovació definitiva del Pla Rector d'Ús i Gestió del Parc Natural de s'Albufera des Grau, des del parc confiam en que pugui ésser aprovat de forma definitiva durant l'any 2011.

10. Àrea d'avaluació

10.1 AVALUACIONS DE L'ÀREA D'EDUCACIÓ AMBIENTAL

Durant l'any 2011, es continuarà amb la recopilació de fulls d'avaluació de les diferents activitats; visites guiades, agendes d'activitat i activitats escolars. Des de la direcció del parc esperam obtenir uns excel·lents resultats en les avaluacions que es realitzin, tant el públic general com el professorat, de totes les activitats educatives i divulgatives que s'organitzin des del parc.

11. Pressupost 2011

11.DESGLOSSAMENT DEL PRESSUPOST PREVIST PER L'ANY 2011

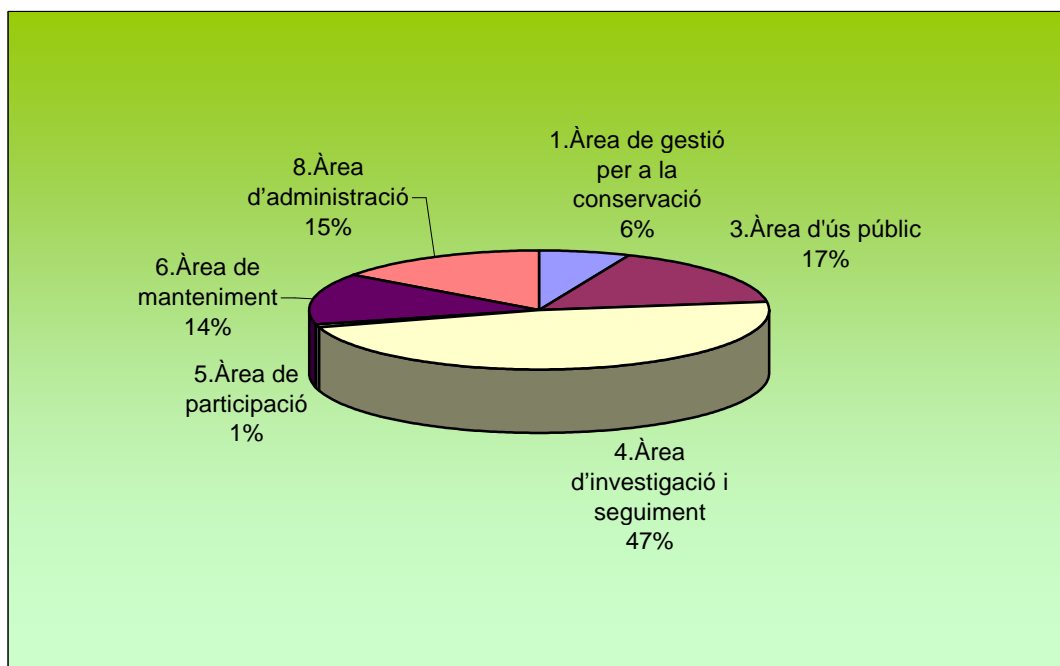
	Espais de Natura Balear	Obra Social La Caixa	Altres Entitats Ajunt.Maó
1.Àrea de gestió per a la conservació			
1.1.3 Seguiment espècies vegetals d'interès	2.000€		
1.1.4 Avaluació de l'estat ecològic actual de la praderia de <i>Cymodocea nodosa</i> de la badia des Grau .	500 €		
1.2.2 Programa de gestió agrària	1000 €		
1.2.7 Projecte d'estudi per a l'avaluació de l'estat de les poblacions de tortugues aquàtiques al parc natural de s'Albufera des Grau	3.100 €		
1.2.8 Censos de nacles (<i>Pinna nobilis</i>)	500€		
1.3.2 Projecte de neteja de platges i camins		40.000 €	
1.3.3 Projecte de rehabilitació del conjunt etnològic de casetes de pescadors al parc natural de s'Albufera des Grau.			46.210 €
Compra de material divers per a conservació	3.000 €		
Subtotal	10.100€		

3. Àrea de ús públic			
3.7 Programa d'educació ambiental del Parc			
3.7.1 Centres educatius	10.000€		
3.7.3 Programa d'agenda de activitats prima vera – estiu 2010	4.000€		
Compra vehicle	12.000€		
Subtotal	26.000€		
4. Àrea d'investigació i seguiment			
4.1 Programa de seguiment de l'avifauna al parc natural de s'Albufera des Grau 2011			
4.1.2 Campanyes seguiment passeriformes	20.060€		
4.1.3 Avaluació de l'estat de conservació de les aus estepàries	(4.1.2+4.1.3)		
4.1.4 Estudi per avaluar la incidència sobre l'avifauna del tram de Camí de Cavalls corresponent a les salines d'Addaia.	7.080€		
4.4 Projecte avaluació de les poblacions de peixos vulnerables a la pesca a l'àrea marina del parc natural de s'Albufera des Grau	20.401,96€		
4.5 Projecte Origen, impacte i ús de la matèria dissolta a s'Albufera des Grau	20.189,10€		
4.6 Projecte d'inventari de refugis per quiròpters en el parc natural de s'Albufera des Grau.	7.080€		
Subtotal	74.811,06€		
5. Àrea de participació			
5.1. Convocatòria de la Autoritat de			

gestió i junta rectora	1000€		
5.3 Matricula II Jorandes de botànica de Menorca	120€		
Subtotal	1.120 €		
6. Àrea de manteniment			
6.9 Projecte de manteniment del jardí del centre d'interpretació	1000€		
6.11 Programa de manteniment de vehicles	5.000€		
6.14 Projecte de manteniment dels itineraris	1000€		
6.17 Projecte de eliminació de restes d'asbest	1000€		
Despeses energètiques, electricitat, gas-oil i gasolina	4.000€		
Compra de material	10.000 €		
Subtotal	22.000 €		
8.Àrea d'administració			
8.1. Gestió administrativa general	23.504,94 €		
Subtotal	23.504,94 €		
SUBTOTALS /	157.536€	40.000€	46.210€
TOTAL			243.746€

Taula 1. Desglossament del pressupost anual per l'any 2011, per àrees de gestió i entitats de finançament. Font: *Espais de Natura Balear, Fundació "Obra Social La Caixa" i A juntament de Maó.* Elaboració: PN s'Albufera des Grau.

Nota: Per a les àrees que no apareixen en aquesta taula no hi ha prevista cap despesa.

Gràfic 1. Percentatges de despesa destinats a cada àrea de gestió. *Font i elaboració: PN s'Albufera des Grau.*

Nota: Per a les àrees que no apareixen en aquest gràfic no hi ha prevista cap despesa.

1. Àrea de gestió per a la conservació	10.100€
3. Àrea d'ús públic	26.000€
4. Àrea d'investigació i seguiment	74.811,06€
5. Àrea de participació	1.120€
6. Àrea de manteniment	22.000€
8. Àrea d'administració	23.504,94€

Taula 2. Despesa total destinada a cada àrea de gestió. *Font i elaboració: PN s'Albufera des Grau.*

Nota: Per a les àrees que no apareixen en aquesta taula no hi ha prevista cap despesa.